СТАВ СТРАНАЯССА ПРОЛЕТАРИЙЯС, ӦТУВТЧӦЙ!

№ 11 (1324)
СУББОТА
ЯНВАРЬ
25
1941 во

ДОНЫС 10 ур.

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗӦНЫ
ВЛКСМ
КОМИ ОБКОМ
ДА
СЫКТЫВКАРСА
ГОРКОМ

ЛЕНИНЛӦН ЗАВЕТЪЯС КУЗЯ

В. И. ЛЕНИН кулан лунсянь XVII годовщиналы сиӧм торжественно-траурнӧй заседание вылын Большой театрын 1941 вося январь 21 лунӧ А. С. Щербаков ёртлӧн доклад

Ёртъяс!

Колис нӧшта ӧти во Владимир Ильич Ленин кулан лунсянь.

Кольӧм 17 во чӧжӧн—Ленин кулӧм бӧрын, большевистскӧй партия Сталин ёрт веськӧдлӧм улын, ленинскӧй заветъяс олӧмӧ пӧртӧмӧн, внешней да внутренней политика йылысь ленинско-сталинскӧй идеяяс олӧмӧ пӧртӧмӧн, обеспечитіс социализмлысь победа, СССР вынлысь да могуществолысь, сылӧн оборонной мощлысь дзоридзалӧм да ёнмӧм.

Кольӧм во ознаменуйтчис социалистическӧй строительстволӧн выль победаясӧн да сӧветскӧй государство внешней политикалӧн гырысь успехъясӧн.

Кыптӧ миян промышленность. Промышленнӧй продукциялӧн объём 1940 во чӧжӧн содіс 11 прӧчент вылӧ, продукция содіс 13 миллиард шайт вылӧ дорысь унджык.

Торйӧн радуйтӧ подъём, кодӧс шедӧдӧма 1940 вося бӧрья тӧлысьясӧ тяжелӧй индустриялӧн решающӧй участокъяс вылын—металлургияын да угольнӧй промышленностьын. Чугун, сталь, прокат да изшом вӧчӧмлӧн кыптӧм лӧсьӧдӧ благоприятнӧй предпосылкаяс 1941 воын социалистическӧй промышленностьлӧн нӧшта ёнджыка вынйӧраа кыптӧм вылӧ. Колӧ артыштны и сійӧ положительнӧй фактсӧ, мый 1940 волӧн мӧд джынйын продукциялӧн качество, „Промышленнӧй предприятиеясӧн недоброкачественнӧй либӧ некомплектнӧй продукция лэдзӧмысь да обязательнӧй стандартъяс соблюдайттӧмысь кывкутӧм йылысь“ Указ йӧзӧдӧм бӧрын, тӧдчымӧн бурмис.

Гырысь успехъяс шедӧдіс социалистическӧй земледелие колхознӧй строй водзӧ ёнмӧдан подув вылын.

1940 воын зерновӧйяслӧн валовӧй сбор матын 7 миллиард пудйӧдз. Кыптіс валовӧй выход да урожайность став мукӧд культураяслӧн—сахарнӧй свеклӧлӧн, картупельлӧн, кормовӧйяслӧн.

Успешнӧя развивайтчис колхознӧй животноводство. Колхозъясын 1940 вося 11 тӧлысь чӧжӧн котыртӧма 42 сюрс выль животноводческӧй ферма, тӧдчымӧн содіс гырысь скӧтлӧн стадо да торйӧн нин содіс порсьяслӧн да ыжъяслӧн поголовье.

Кольӧм во ознаменуйтчис выль успехъясӧн народнӧй овмӧслӧн развивайтчӧмын, карын социалистическӧй промышленностьлӧн, сиктын колхозъяслӧн да совхозъяслӧн кыптӧмӧн, сӧветскӧй государстволӧн кыптӧмӧн да ёнмӧмӧн, уджалысь йӧзлӧн материальнӧй да культурнӧй уровень кыптӧмӧн.

Сӧветскӧй правительстволӧн мудрӧй да последовательнӧй внешней политика результатын, 1940 воын тӧдчымӧн паськаліс миян территория, содісны Сӧветскӧй Союзлӧн вынъяс, ёнмисны сылӧн рубежъяс. Обеспечитӧма СССР-са рытыв-войвыв границаяслысь да Ленинград карлысь безопасность.

Бессарабия, кодӧс вӧлі незаконнӧ торйӧдӧма 20 дорысь унджык во сайын миян странаысь, ӧні бӧр лои сӧветскӧй. Сӧветскӧйӧн лоис Севернӧй Буковина. Краснӧй знамя чорыда утвердитчис Балтийскӧй море берегъяс вылын—Литва, Латвия да Эстония пырисны Сӧветскӧй Союз составӧ.

СССР-са народъяслысь братскӧй семья ӧні составляйтӧны 16 сӧветскӧй союзнӧй республика, а социализм странаса население содіс 193 миллион мортӧдз.

Тайӧ лунъясӧ помасис выль республикаяссянь да областьяссянь СССР-са Верховнӧй Сӧветӧ депутатъясӧс бӧрйӧм.

Тайӧ республикаясса да областьясса народъяс ӧнісянь лоисны асланыс судьбалӧн кӧзяеваӧн, коммунистъяс да беспартийнӧйяс блоклӧн кандидатъяс вӧсна единодушнӧя гӧлӧсуйтӧмӧн найӧ выразитісны ассьыныс воля стрӧитны выль олӧм Сӧветскӧй Союзса став уджалысь йӧзкӧд ӧтлаын. Интернационализмлӧн ленинско-сталинскӧй идея, народъяс костын дружба ёнмӧдӧм да паськӧдӧм йылысь тӧждысьӧм шедӧдісны нӧшта ӧти замечательнӧй победа.

Татшӧмӧсь, дженьыда висьталӧмӧн, Сӧветъяс странаса народъяслӧн успехъяс, кодъясӧс шедӧдӧма кольӧм воын Сӧветскӧй правительство, ВКП(б) ЦК да миян вождь Сталин ёрт веськӧдлӧм улын. (Бурнӧй аплодисментъяс).

I.

Ёртъяс!

Кольӧм во чӧжӧн Сӧветскӧй правительство да ВКП(б) ЦК индісны да нуӧдӧны вель уна зэв важнӧй историческӧй тӧдчанлун иметысь мероприятиеяс. Ме кута тӧдвылын „8 часа уджалан лун вылӧ, 7 лунъя уджалан вежон вылӧ вуджӧм йылысь да предприятиеясысь да учреждениеясысь рабочӧйяслысь да служащӧйяслысь самовольнӧй мунӧм запретитӧм йылысь“ Указ, „СССР-са государственнӧй трудовӧй резервъяс йылысь“ Указ, „Промышленнӧй предприятиеясӧн недоброкачественнӧй либӧ некомплектнӧй продукция лэдзӧмысь да обязательнӧй стандартъяс соблюдайттӧмысь кывкутӧм йылысь“ Указ да ӧткымын мукӧдъясӧс.

Тайӧ мероприятиеясыс являйтчӧны Ленинлысь заветъяс водзӧ олӧмӧ пӧртӧмӧн.

Тайӧ решениеяслӧн историческӧй тӧдчанлуныс сыын, мый найӧс веськӧдӧма удж производительность резкӧя содтӧмӧ, страналысь оборонной вынйӧр ёнмӧдӧмӧ, народнӧй овмӧсын колана пӧрадок, дисциплина да организованность установитӧмӧ.

Тайӧ решениеясыс имеитӧны не сӧмын важнӧй, практическӧй тӧдчанлун матыса кад кежлӧ, но и определяйтӧны социалистическӧй промышленность развитиелысь перспектива, наын петкӧдлӧма социализм да коммунизм стрӧитӧмлӧн водзӧ туйяс йылысь сталинскӧй тӧждысьӧм.

Эз ставӧн пыр гӧгӧрвоны, мый государственнӧй трудовӧй резервъяс йылысь вопрос—сійӧ миян социалистическӧй промышленностьлӧн аския лун йылысь, сійӧ развитиелӧн перспективаяс йылысь вопрос.

Марксизм-ленинизм велӧдӧ, мый общество оз вермы развивайтчыны вовсь-во накопляйттӧг, а накопляйтны оз позь вовсь-во расширеннӧй воспроизводствотӧг, сэк жӧ расширеннӧй воспроизводство пӧртсьӧ олӧмӧ кыдзи удж производительность кыптӧм щӧт весьтӧ, сідзи и производствоӧ выль рабочӧйясӧс кыскӧм щӧт весьтӧ, действуйтысь предприятиеяс паськӧдӧмӧн да выль фабрикаяс да заводъяс стрӧитӧмӧн.

Капитализмлӧн неизбежнӧй спутникӧн являйтчӧ уджтӧмалысьяслӧн бездействиеӧ вынужденнӧй миллионнӧй армиялӧн, сідз шусяна уджлӧн резервнӧй армиялӧн наличие, коді терпеливӧя виччысьӧ заводскӧй воротаяс дорын удж.

Уджлӧн резервнӧй армия—капитализмлӧн неизбежнӧй спутник. Кыдзи оз позь аслыд представитны капитализм производстволӧн кризисъястӧг да анархиятӧг, сідзи оз вермы лоны капиталистическӧй овмӧс уджлӧн резервнӧй армиятӧг—уна миллион уджтӧмалысьястӧг.

Татшӧм жӧ туйясӧн, кыдзи и любӧй капиталистическӧй странаын, муніс уджлысь резервнӧй армия лӧсьӧдӧм царскӧй Россияын.

Уна сё сюрс да миллион крестьяна—беднякъяс российскӧй туйяс кузя кыссисны каръясӧ заработок корсьӧмӧн, олӧм вылӧ кӧть кутшӧмкӧ средствояс корсьӧмӧн. Найӧ сувтісны уджлӧн резервнӧй промышленнӧй армия радъясӧ, ветлісны фабрикаясӧд да заводъясӧд удж корсьӧмӧн. Резервнӧй армия содтӧм вылӧ мӧд источник—сійӧ рӧзӧритчӧм ремесленникъяс да мелкӧй городскӧй буржуазия.

Тадзи роч капиталистъяс да помещикъяс лӧсьӧдлісны асланыс рабочӧй вынлысь резервъяс.

Абу татшӧм ӧні положениеыс миянын. СССР-ын важӧн нин да век кежлӧ бырӧдӧма уджтӧмалӧм, рабочӧй класслысь тайӧ страшнӧй бичсӧ. Век кежлӧ помалӧма сиктын корысялӧмкӧд да рӧзӧритчӧмкӧд. Миян абубӧсь йӧз, кодъяс вынужденӧсь эськӧ вӧліны стучитчыны да проситчыны фабрикаясӧ да заводъясӧ. Колхозникъяс лоисны обеспеченнӧй йӧзӧн. Тайӧ лоӧ, мый ӧні бырисны важ источникъяс, кодъяс обеспечивайтлісны промышленностьӧ рабочӧй вынлысь воӧм. Но рабочӧй класс должен дугдывтӧг содны. Промышленность миян дугдывтӧг содӧ, стрӧитсьӧны выль заводъяс да фабрикаяс, паськӧдсьӧны важъяс. Ставыс тайӧ требуйтӧ выль рабочӧйясӧс. Рабочӧй вынлӧн дугдывтӧг содӧмтӧг оз позь развивайтны миянлысь промышленность, нуӧдны водзӧ народнӧй овмӧс.

Сӧветскӧй государство водзын сувтіс зэв важнӧй мог—лӧсьӧдны рабочӧй класс содтӧмлысь выль источникъяс.

Надейтчыны ӧні рабочӧй кадръяс воӧмын самотёк вылӧ—сійӧ лоӧ шыбитны миянлысь промышленность рабочӧйяслӧн хроническӧй тырмытӧмлун вылӧ, серьёзнӧя затормозитны миян промышленностьлысь развитие.

Плановӧй социалистическӧй овмӧс предполагайтӧ, мый государство планируйтӧ материальнӧй фондъяс, денежнӧй средствояс да рабочӧй вын. Правильнӧя распределитны финансъяс, техника, оборудование да мукӧд материальнӧй фондъяс, веськӧдны найӧс сэтчӧ, кытчӧ колӧ, тайӧ планированиелӧн зэв важнӧй составнӧй юкӧн, но сы могысь, медым настоящӧя веськӧдлыны народнӧй овмӧсӧн, колӧ планируйтны трудовӧй резервъяс. Плановӧй социалистическӧй овмӧслысь тайӧ рычагсӧ колӧ сідзжӧ крепыда кутны государство киясын, планомернӧя да организованнӧя подготовляйтны трудовӧй резервъяс да имеитны позянлун маневрируйтны тайӧ резервъяснас социалистическӧй промышленностьлӧн интересъясын.

Партия да Сӧветскӧй правительство оз вермыны не петкӧдлыны сідзжӧ тӧждысьӧм и рабочӧй класслысь радъяс содтӧмлӧн качество йылысь. Оз позь лэдзны, медым заводъясӧ мунісны быдсикас неудачникъяс, йӧз, кодъяс нинӧм вылӧ абу способнӧйӧсь, лодырьяс да мукӧд сэтшӧм элементъяс, оз позь засоряйтны рабочӧй класс случайнӧй йӧзӧн.

Трудовӧй резервъяс йылысь Указлӧн зэв ыджыд политическӧй да хозяйственнӧй тӧдчанлуныс сыын и эм, мый сыӧн решайтсьӧны став тайӧ вопросъясыс. Государство заводитіс ква-

(Водзӧ видзӧд 2-ӧд листб.).

А. С. ЩЕРБАКОВ ёрт докладлӧн продолжение

лифицированнӧй рабочӧйяслысь выль кадръяс гӧтовитӧм ремесленнӧй да железнодорожнӧй училищеясын да фабрично-заводскӧй обучение школаясын.

Партиялӧн да правительстволӧн тайӧ решениеыс пӧртсьӧ олӧмӧ большевикъяслы лӧсялан размахӧн. Призывайтӧма 600 сюрс подростокӧс да юношаӧс, кодъяс заводитісны нин ассьыныс удж. Тайӧ делӧыс воысь-во кутас паськавны. Тайӧ лоӧ, мый матыса кадӧ миян страна получитас квалифицированнӧй, политическӧя воспитайтӧм том рабочӧйяслысь выль кадръяс, кодъяс ӧзйӧны кӧсйӧмӧн сетны ассьыныс вынъяс рӧдиналы благо вылӧ, сылысь могущество ёнмӧдӧм вылӧ.

„8 часа уджалан лун вылӧ да 7 лунъя уджалан вежон вылӧ вуджӧм йылысь да предприятиеясысь да учреждениеясысь рабочӧйяслысь да служащӧйяслысь самовольнӧй мунӧм запретитӧм йылысь“ СССР-са Верховнӧй Сӧвет Президиумлӧн Указ означайтӧ зэв важнӧй мера предприятиеясын да учреждениеясын пӧрадок да дисциплина установитӧм кузя. Веськӧдӧма тайӧ Указсӧ налы паныд, кодi удж вылӧ право гӧгӧрвоис, кыдзи право определяйтны аслыс уджалан места аслас видзӧдлас серти, государство интересъяскӧд да нуждаяскӧд лыддьысьтӧг, кыдзи право котравны ӧти предприятиеысь мӧд предприятиеӧ „кытчӧ кӧсъя, сэтчӧ и бергӧдча“ принцип серти, налы паныд, кодi кузь шайт бӧрся вӧтчӧмӧн лӧсьӧдлiс производство вылын лэдзны позьтӧм текучесть.

Ущерб, кодӧс вӧчӧма промышленностьлы прогульщикъясӧн мӧд пятилетка воясӧ, мерайтсьӧ уна миллиард шайтъясӧн.

Ленин ёрт велӧдлiс: „Сiйӧ, кодi отступайтӧ ӧнi дисциплина пӧрадокысь, сiйӧ лэдзӧ аслас средаӧ врагъясӧс“ (т. XXVII, стр. 45).

Сталин ёрт велӧдӧ:

„Уна дас да сё сюрс уджалан лун вошӧ промышленностьлы прогулъяс вӧсна. Уна сё сюрс да миллионъяс вошӧ та вӧсна миян промышленностьлы ущерб вылӧ, индустриялы ущерб вылӧ. Ми огӧ вермӧй йӧткыштны водзӧ миянлысь индустрия, ми огӧ вермӧй кыпӧдны уждон, оз кӧ помасьны прогулъяс, удж производительность кӧ сибдас ӧти точка вылын“.

Сӧветскӧй правительство страналӧн да народлӧн интересъяскӧд тырвыйӧ лӧсялӧмӧн примитiс решительнӧй мераяс летунъясӧс, прогульщикъясӧс да производство дезорганизуйтысьясӧс кӧртвомалӧм кузя.

Мый касайтчӧ 8 часа уджалан лун да 7 лунъя уджалан вежон вылӧ вуджӧм кузя,—то и партиялысь да правительстволысь тайӧ мероприятиесӧ ставнас да тырвыйӧ вӧлi поддержитӧма миян странаса уджалысь йӧзӧн, кыдзи мероприятие, кодi ёнмӧдӧ Сӧветскӧй государстволысь хозяйственнӧй да оборопнӧй вынйӧр.

Коли пӧшти 7 тӧлысь, кыдзи пӧртсьӧ олӧмӧ СССР-са Верховнӧй Сӧвет Президиумлӧн Указ, и ӧнi нин наглязнӧя тыдалӧны вывльногӧн уджалӧмлӧн результатъяс. Тӧдса, мый кольӧм волӧн мӧд джынйын овмӧслӧн став отрасльяс кутiсны уджавны бурджыка. Указ кывшутӧг ворсiс зэв ыджыд положительнӧй роль промышленностьлысь удж бурмӧдӧмын.

II.

Удж производительность — сiйӧ медбӧрын медся важнӧй, медся главнӧй выль общественнӧй стройлӧн победа вылӧ—не ӧтчыд велӧдлiс Ленин.

Сталин ёрт пыр велӧдӧ „мый социализм вермас победитны сӧмын вылын удж производительностьлӧн подув вылын“.

„Мыйла капитализм жугӧдiс да венiс феодализм?—висьтавлiс Сталин ёрт.—Сы вӧсна, мый сiйӧ лӧсьӧдiс удж производительностьлысь ёна вылынджык нормаяс, сiйӧ сетiс позянлун обществолы получайтны ёна унджык продуктаяс сы серти, мый сiйӧ имеитлiс места феодальнӧй пӧрадокъяс дырйи. Сы вӧсна, мый сiйӧ вӧчис общество ёнджыка озырӧн. Мыйла социализм вермас, должен да быть победитас овмӧслысь капиталистическӧй система? Сы вӧсна, мый сiйӧ вермӧ сетны уджлысь ёна вылынджык образецъяс, ёна вылынджык удж производительность овмӧслӧн капиталистическӧй система дорысь. Сы вӧсна, мый сiйӧ вермӧ сетны обществолы унджык продуктаяс да вермӧ вӧчны обществосӧ ёнджыка озырӧн, овмӧслӧн капиталистическӧй система дорысь“. (И. Сталин, „Ленинизм вопросъяс“, стр. 494).

Овмӧслӧн социалистическӧй строй имеитӧ зэв гырысь позянлунъяс удж производительность кыпӧдӧм вылӧ.

Но позянлун абу на нӧшта действительность. И могыс сыын, медым тайӧ позянлунъяссӧ да уналыда резервъяссӧ, кодъясӧн ми располагайтам, мобилизуйтны да использyйтны.

Капитализмкӧд экономическӧй ордйысьӧмын социалистическӧй строй петкӧдлiс нин ассьыс преимуществояссӧ.

Первой пятилетка воясӧ удж производительность промышленностьын кыптiс 41 прӧчент вылӧ, мӧд пятилеткаын 82 прӧчент вылӧ.

Успешнӧя мунӧ удж производительностьлӧн кыптӧм и коймӧд пятилеткаын. Уна предприятиеяс сувтӧдiсны ас водзаныс мог производительность кузя коймӧд пятилетка пӧртны олӧмӧ 4 воӧн.

Кутшӧм ыджыд тӧдчанлуныс народнӧй овмӧс развивайтӧмын удж производительностьлӧн, петкӧдлӧ татшӧм пример: быд рабочӧйӧн шӧркодь выработка 1 прӧчент вылӧ содтӧм равняйтчӧ ӧнi миллиард шайтысь не этшаджык содтӧд продукция лэдзӧмлы.

СССР-ын не этша вӧчӧма удж производительность кыпӧдӧм вылӧ. Но миянлы колӧ на вӧчны тайӧ направлениеын зэв ыджыд удж.

Удж производительность кыптӧм вылӧ миян странаын резервъяс исключительнӧ гырысьӧсь. Найӧ эмӧсь, медводз, передовӧй техникаын, кодӧн оснаститӧма миянлысь народнӧй овмӧс да кодӧс ылӧдз на нӧшта тырвыйӧ абу оседлайтӧма, найӧ эмӧсь трудовӧй дисциплина ёнмӧдӧмын, стахановскӧй движение водзӧ паськӧдӧмын да с. в. Удж производительность кыпӧдӧмын зэв важнӧй факторъясысь ӧтиӧн являйтчӧ миян кадръяслӧн да став уджалысь йӧз массалӧн культурнӧй уровень.

Культура развивайтчӧмлӧн масштабъяс да ӧдъяс серти миян страна оз тӧд аслыс равнӧйӧс историяын. Великӧй Октябрьскӧй социалистическӧй революция лӧсьӧдiс вынйӧра предпосылкаяс збыль культурнӧй революция вылӧ. Ӧнi тайӧ культурнӧй революцияыс пӧртсьӧ олӧмӧ миян странаын, кыдзи зэв важнӧй составнӧй юкӧн великӧй социалистическӧй перестройкалӧн.

Но великӧй цель, код вӧсна тышкасьӧ миян народ—миян странаын коммунизм стрӧитӧм,—предъявляйтӧ пыр выль и выль требованиеяс кыдзи уджалысь йӧз культуралӧн уровень дiнӧ, сiдзи и кадръяс культуралӧн уровень дiнӧ. И сёрнитны кӧ социализмсянь коммунизмӧ вуджны коланлун видзӧдлас боксянь, а мӧдногӧн ми сёрнитны и огӧ вермӧй,—то культура миянлы оз тырмы. Уна на нӧшта коли миян важсьыс—невежество, расхлябанность, нечеткость, тырмытӧмторъяс дiнӧ терпимость.

Социалистическӧй строй предполагайтӧ медся передовӧй техника, передовӧй наукалысь достижениеяс использyйтӧм. Торйӧн нин терпитны позьтӧм, кор оз тырмы элементарнӧй культура, мый петкӧдчӧ вель тшӧкыда на.

Эмӧсь, например, не этша цехъяс, кӧнi производстволӧн условиеяс серти требуйтчӧ исключительнӧй чистота, а сы пыдди сэнi пельӧдз няйт, мый вӧсна зэв ыджыд брак да улын производительность.

Тӧдчана лыда оборудование—машинаяс, станокъяс, инструментъяс — портитчӧ да жугласьӧ техническӧй некультурность вӧсна, кор медся сложнӧй машинакӧд обращайтчӧны, кыдзи пу телегакӧд. Кутшӧм уна на миян аварияяс транспорт вылын, электростанцияясын расхлябанность да нечеткость результатын, сiйӧ результатын, мый уджалӧны кор сюрӧ „колӧкӧ и артмас“ принцип серти.

Культуралӧн тырмытӧм являйтчӧ серьёзнӧй препятствиеӧн удж производительность кыптӧмлы, миян великӧй делӧлӧн водзӧ нӧшта ӧдйӧ мунӧмлы.

Со мый вӧсна колӧ упорнӧя тышкасьны тайӧ препятствиесӧ бырӧдӧм вӧсна, тышкасьны культуралӧн ёна вылынджык ступень вӧсна.

Либӧ босьтам сэтшӧм резерв, кыдзи народнӧй овмӧсын экономия да бережливость.

Ленин настойчивӧя требуйтлiс видзны народнӧй кӧпейка, экономнӧя рӧскодуйтны быд пуд изшом, быд пуд нянь да с. в.

„Аккуратнӧя да добросовестнӧя нуӧд деньгаяслы счет, хозяйничайт экономнӧя, эн лодырничайт, эн гусясь, соблюдайт уджын чорыд дисциплина...“—гижлiс Ленин ёрт.

Рӧскодуйтны средствояс, материалъяс разумнӧя да расчетливӧя, сiдзи, медым народнӧй эмбурлӧн ни ӧти кӧпейка эз вош прӧстӧ,—таӧ быд лун велӧдӧ миянӧс Сталин ёрт.

Капитализмысь торъялӧмӧн, миян социалистическӧй плановӧй овмӧсын эм став условиеяс сы вылӧ, медым экономитны народнӧй эмбур. Но тайӧ миян преимуществоыс оз реализуйтсьы самотёкӧн. Экономия вӧсна, кыдзи и свет вылын быдтор вӧсна, колӧ тышкасьны, тышкасьны упорнӧя.

Кӧть и жаль, миян нӧшта абу на этшаӧсь фактъяс государственнӧй средствояс, сырьё, ломтас электроэнергия, оборудование да материалъяс рӧскодуйтӧм дiнӧ беспечнӧй, бесхозяйственнӧй отношениелӧн.

Миян оз тырмы металл. А видзӧдлӧй любӧй ыджыд заводын, мыйдта металл мунӧ стружкиӧ, отходӧ, бракӧ. Ыджыд воштӧмъяс босьтӧ народнӧй овмӧс сырьё, ломтас да электроэнергия неэкономнӧя да бесхозяйственнӧя рӧскодуйтӧм вылын. Уна ми воштам сiдзжӧ и миян торговӧй да снабженческӧй органъяс уджын тырмытӧмторъяс вӧсна.

Миян страна озыр. Тайӧ озырлуныс лунысь-лун содӧ. Но миян абу этша и насущнӧй нуждаяс. Удж производительность кыпӧдӧм вылӧ резервъяс миян абу этша, найӧс ылӧдз абу использyйтӧма. Кутшӧм уна позьӧ вӧчны, настоящӧя, хозяйскӧя использyйтны кӧ став тайӧ резервъяссӧ удж производительность водзӧ кыпӧдӧм вылӧ!

„Медым веськӧдлыны ӧнi, колӧ кужны кӧзяйничайтны, колӧ тӧдны да гӧгӧрвоны овмӧс. Сӧмын ӧти трескотня вылын... ӧнi ылӧдз он мун“,—велӧдӧ миянӧс Сталин ёрт.

III.

Кутшӧм гырысьӧсь позянлунъясыс удж производительность кыпӧдӧм вылӧ, кодъясӧс ми имеитам колхозъясын да совхозъясын,—сы йылысь висьталӧ Ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставка.

Партия, правительство петкӧдлӧны зэв ыджыд тӧждысьӧм социалистическӧй земледелие развивайтӧм вӧсна.

Партия да правительство велӧдӧны колхозникъясӧс—кужӧмӧн да кӧзяйскӧя использyйтӧй му, развивайтӧй артельнӧй овмӧс, сы вӧсна мый сыын колхозъяслӧн выныс, сыын колхозникъяс зажиточнӧй олӧмлӧн источникыс.

Уджалӧй честнӧя, юклӧй колхознӧй доходъяс удж серти, видзӧй колхознӧй эмбур—татшӧм туйыс, кодӧс индӧма Сталин ёртӧн сы могысь, медым лунысь-лун ёнмисны миян колхозъяс.

Сельскохозяйственнӧй продуктаяс заготовитан да ньӧбан политикаын вежсьӧмъяс, колхозъясын общественнӧй животноводство развивайтӧм кузя мероприятиеяс лӧсьӧдiсны выль позянлунъяс колхознӧй производстволӧн кыптӧм вылӧ.

Войдӧр сiйӧ колхоз, кодi бура уджалiс, развивайтiс овмӧслысь став отрасльяс, должен вӧлi и унджык сдайтны продукция. Ӧнi, мулӧн быд гектарысь продуктаяс кузя обязательнӧй поставка дырйи тайӧ несправедливостьсӧ бырӧдӧма. Видзму овмӧсса продуктаяс заготовляйтан политика поощряйтӧ ӧнi передовӧй колхозъясӧс да заставляйтӧ бӧрӧкольччысь колхозъясӧс воӧдчыны передовӧйяслӧн уровеньӧдз.

Колхозникъяс делӧӧн вочавидзисны партиялӧн да правительстволӧн тайӧ мероприятиеяс вылӧ. Честнӧй уджӧн найӧ завоюйтiсны таво бур урожай, содтiсны скӧтлысь общественнӧй стадо, развивайтӧны овмӧслысь став мукӧд отрасльяс.

Унджык лоис нянь, йӧв, овощи да мукӧд продуктаяс.

Миян видзму овмӧс кыптiс выль, ёнджыка вылын уровеньӧ.

Миян странаын 240 сюрс колхоз. Медся передовӧй техникаӧн оснаститӧм колхозъяс быдмисны ӧнi непобедимӧй вынӧ. Буретш тайӧ подув вылын бӧрья во ознаменуйтчис народнӧй колхознӧй инициативалӧн вынйӧра проявлениеӧн, туйяс, каналъяс, колхознӧй водоёмъяс стрӧитӧм кузя, нюръяс косьтӧм кузя массӧвӧй народнӧй движениеӧн,—уджъяс кузя, кӧнi дзик добровольнӧ участвуйтӧны уна дас да сё сюрс колхозникъяс. Колхозникъяслӧн тайӧ сознательнӧй да добровольнӧй починыс висьталӧ сы йылысь, кыдзи уна миллион крестьяналы лоисны матысаӧсь да гӧгӧрвоанаӧсь общественнӧй овмӧслӧн интересъяс, государстволӧн интересъяс. И, абу сомнение, тайӧ народнӧй инициативаыс кутас содны да паськавны.

Кымын бурджыка ми кутам уджавны карын да сиктын, кымын тырвыйӧджык использyйтам сӧветскӧй овмӧслысь преимуществояс да резервъяс,—сымын ӧдйӧджык кутас мунны миян движение водзӧ—коммунизмӧ.

(Помсӧ видзӧд 3-ӧд листб.).

А. С. ЩЕРБАКОВ ёрт докладлöн пом

Успехъяс миян серьёзнöйöсь. Но ми ни öти минут кежлö не долженöсь вунöдны Сталин ёртлысь предупреждение—не увлекайтчыны шедöдöм успехъясöн да незазнавайтчыны.

„Эм опасность,—шуліс Сталин ёрт,—мый миян ёртъясысь öткымынъяс, успехъясысь коддзöмöн, зазнайтчас помöдз да кутас убаюкивайтны асьсö ошйысян сьыланкывъясöн, сэтшöмъясöн, мый „миянлы öні мореыс пидзöсöдз“, мый „вермам кöть кодöс шапкаясöн шыблавны да с. в.“ („Ленинизм вопросъяс“, стр. 483).

Принцип не увлекайтчыны успехъясöн да не зазнавайтчыны—пыр вöлі руководящöйöн миян партиялы.

Но Сталин ёртлöн предупреждение öнія обстановкаын босьтö торъя острота да актуальность, и со мый вöсна. Капиталистическöй странаясын бушуйтö мöд мировöй войналöн би. Тайö война пöжарыслöн киньясыс лэбалöны став мир пасьта.

Сöветскöй Союз оз участвуйт войнаын, мир да нейтралитет политика чорыда соблюдайтöмöн. Сы могысь, медым нуöдны татшöм политикасö, колö дугдывтöг подкрепляйтны сійöс реальнöй вынöн.

Миян страналöн военнöй слаблун колис важöн нин бöрö. Аслас хозяйственнöй да оборонной вынйöр вылö мыджсьöмöн, СССР нуöдö некодысь зависитан политика, коді петö сöмын сöветскöй страналöн интересъясысь.

Медым обезопаситны миянлысь рöдина военнöй нападениелöн опасностьысь, Ленин завет серти мунöмöн, Сöветскöй власть лöсьöдіс вынйöра Краснöй Армия, оснаститіс сійöс медся выль техникаöн да обеспечитіс сöветскöй народлы мирнöй удж. Таын зэв ыджыд достижение Сöветскöй правительстволöн да миян партиялöн.

Но социализмлöн страна быдмö да развивайтчö капиталистическöй окружение условиеясын. Ми огö вермö безучастнöя видзöдны сы вылö, мый мунö сöветскöй рубежъяс сайын. Международнöй обстановка öні торйöн сложнöй да тырöма быдсикас виччысьтöмторъясöн. Тайö условиеясас колö петкöдлыны усиленнöй бдительность внешней безопасность делö дінö да миянлысь став позицияяс ёнмöдöм вылö.

Та вöсна страна оборопалöн интересъяс став миян уджын долженöсь сулавны первой местаын.

Первой империалистическöй войналысь опыт изучайтöмöн, Ленин шуліс:

„Öд война унаö велöдіс, не сöмын сыö, мый йöз страдайтісны, но и сыö, мый ветвыртö сійö, кодлöн величайшöй техника, организованность, дисциплина да бурджык машинаяс; таö велöдіс война, и зэв бур, мый велöдіс. Велöдчыны колö сыö, мый машинатöг, дисциплинатöг овны öнія обществоын оз позь,—либö колö ветвыртны высшöй техника, либö лоны лямöдöмаöн“. (т. XXII, стр. 406).

Тайö кывъяссö вöлі шуöма пöшти 23 во сайын, но найö эз воштыны ассьыныс тöдчанлунсö и талун да пöся кылöны сэтшöм жö ёся, кыдзи и сэки.

Со мыйла некод оз имеит право самоуспокаивайтчыны, лоны беспечнöйöн, „куйлыны лавраяс вылын“.

IV.

Социализм победитіс миян странаын, а тайö и эм Ленинлысь основнöй заветсö олöмö пöртöм. Социализм „пырис нин бытö, народлöн быдлунъя бытö... йиджтö народлысь став олöмсö“ (Сталин).

Ми пройдитім ыджыд туй. Но водзын, миян водзын нöшта ёнджыка грандиознöй могъяс.

Ми долженöсь пöртны СССР став [illegible]продуктаяслöн изобилие [illegible]анаö, кыпöдчыны человеческöй общество развитиелöн высшöй ступеньö—коммунизмö.

Суöдны да панйыны экономическöй отношениеын Европаса медся развитöй капиталистическöй странаясöс да Америкаса Соединеннöй Штатъясöс—татшöм конкретнöй программаыс, кодöс индöма Сталин ёртöн, коммунизм стрöитöм вöсна тышын.

Ми вермам решитны тайö могсö матыса 10—15 во чöжöн. Та могысь требуйтчö—шуліс Сталин ёрт партиялöн XVIII съезд вылын—медводз серьёзнöй да кутны позьтöм желание мунны водзö да дасьлун мунны жертваяс вылö, мунны серьёзнöй капитальнöй вложениеяс вылö миянлысь социалистическöй промышленность став мераясöн паськöдöм могысь. Та могысь требуйтчö производство вылын техникалöн да промышленность развитиеын вылын темпъяслöн наличие.

1941 воын ми долженöсь вöчны нöшта öти серьёзнöй воськов тайö могсö решитöмын. Паськалö выль капитальнöй строительство промышленностьын, серьёзнöя долженöсь мунны водзö народнöй овмöслöн став отрасльяс.

Производство техника юкöнын миянöн унатор вöчöма. Бырöдöма миян странаысь техническöй бöрöкольöм, промышленность да видзму овмöс оснаститöма передовöй öнія кадся техникаöн.

Но техника оз сулав öти местаын. Война, вооружениеясын бешеннöй гонка торйöн йöткыштісны техникалысь развивайтчöм. Техника развивайтöмын ми кольччыны огö вермöй. Дерт, лэдзны важ, освоитöм нин машинаяс—прöстöджык да кокньыдджык.

Колö мудзлытöг нуöдны водзö техника да наука, колö мудзлытöг уджавны выль машинаяс, моторъяс, вооружениеяс лöсьöдöм вылын.

Техникаöн, торйöн нин военнöй техникаöн, кодöс воплотитöма öнія кадся машинаясын, моторъясын, танкъясын, самолётъясын—долженöсь совершенствоын овладейтны боецъяс, кодъясöс воспитайтöма сöветскöй рöдиналы да народлы беззаветнöй преданность сямöн, воспитайтöма повтöмлун да сöветскöй патриотизм сямöн. Сöветскöй странаса быд уджалысь морт—являйтчö социализмлöн великöй армияса боецöн.

Сталин ёрт велöдö миянöс—оз позь овны, кыдзи турун быдмö, воддзасö не анализируйтны, будущöй йылысь не думайтны, гöгöр не видзöдны, а йöз пöвсысь не ыджыд юкöнлöн эм нöшта беспечностьлöн татшöм наклонность. Такöд миритчыны оз позь. Колö упорнöйджыка воспитывайтны уджалысь йöзöс социалистическöй дисциплина да организованность сямöн, ас дінаныс да мукöдъяс дінö требовательность кыпöдöм сямöн.

Колö упорнöйджыка воспитывайтны социализмлöн великöй армияса став боецъясöс рöдина вöсна жертвуйтны кужанлун сямöн, бойын героизм, смелость да повтöмлун сямöн, коммунизмлöн врагъяс дінö пöщадатöмлун сямöн.

Коммунизм стрöитöм кузя великöй могъяс, а сідзжö международнöй обстановка, кодын ми олам, требуйтöны миянлысь ставнымлысь уджавны нöшта ёнджыка самоотверженнöя, закаляйтны воля, не пасуйтны сьöкыдлунъяс водзын, не коддзыны успехъясысь. Öні ёнджыка, коркö дорысь, требуйтчö организованность, собранность, дасьлун мунны колана жертваяс вылö. Колö дугдывтöг велöдчыны да выльпöв велöдчыны, изучайтны ассьыд собственнöй опыт да мукöдъяслысь опыт да торйöн нин войналысь опыт.

Не лоны рутинеръясöн, жугöдлыны важ нормаяс да традицияяс, найö кö важмисны, вежны найöс выльясöн—татшöм долгыс быд ленинец-сталинецлöн.

Став таö миян эм кодлысь велöдчыны, кодлы подражайтны.

Быдторйын мунны Ленин серти! Быдторйын мунны Сталин серти! (**Аплодисментъяс**). Быдторйын лоны сэтшöмöн, кыдзи Ленин, кыдзи Сталин!

Кутшöм сöмын средствояс эз лэдзны ходö врагъяс, медым пöдтыны миянлысь революция, мырддьыны народлысь завоюйтöм власть, мырддьыны найö уджлысь да тышлысь плодъяс..., а Сöветъяс странаса народъяс, кыдзи и Ленин дырйи, Сталин веськöдлöм улын—смела да непреклоннöя мунöны асланыс туйöд коммунизмö. (**Аплодисментъяс**).

И кодкö кö эськö думайтіс мешайтны тайö водзö мунöмыслы, то, Ленин завет серти мунöмöн, „ми долженöсь велöдны найöс сідз, медым найö асланыс челядьыслы, внукъясыслы да правнукъясыслы закажитісны тайö штукасö не вöчны“ (Ленин).

Мед олас ленинизм! Мед олас уна вояс Сталин ёрт!

(**Аплодисментъяс, ставöн сувтöны, оркестр исполняйтö „Интернационал“**).

ВÖРЛЭДЗÖМЫН СЫКТЫВ ДА ЛЕТКА РАЙОНЪЯССА КОМСОМОЛЬСКÖЙ ОРГАНИЗАЦИЯЯСЛÖН УДЖ ЙЫЛЫСЬ

ВЛКСМ Коми обком II пленумлöн постановление

ВЛКСМ обкомлöн пленум пасйö, мый ВЛКСМ-лöн XIV-öд Коми областнöй конференция бöрын Сыктыв да Летка районъяса комсомольскöй организацияяс кутісны активнöйджыка участвуйтны да отсавны партийнöй да хозяйственнöй организацияяслы вöрлэдзан план выполняйтöмын. Содіс вöрлэдзöм вылын уджалысь комсомолецъяслöн лыд, лесопунктъясын да лесоучастокъясын создайтöма ВЛКСМ-лысь выль первичнöй организацияяс, уна дастом вöрлэдзысь лоисны производство вывса стахановецъясöн, кыдз Зайцев (Якуньёльскöй мехлесопункт), Новоселов, Турышев, Краев (Летка районса Стахановскöй лесопункт), Степанов, Рочев (Ёльскöй лесоучасток), Тутринов (Видзь-ю лесоучасток, Сыктыв район) да мукöд ёртъяс, кодъяс быдлун тыртöны нормаяс 150—200 прöчент вылö. Стахановскöй, Волосницкöй, Обросовскöй лесопунктъясса комсомольскöй организацияяс являйтчöны делö вылын партиялысь да правительстволысь решениеяс проводникъясöн, петкöдлöны ассьыныс инициатива производственнöй тырмытöмторъяс эрдöдöмын да найöс бырöдöмын, кодъяс мешайтöны план выполнитöмлы, практическöя отсалöны котыртны удж, социалистическöй ордйысьöм, вöрлэдзысьяслысь образцовöй культурнöй да бытовöй обслуживание, пыдö вникайтöны производствоö, систематическöя обсуждайтöны асланыс собраниеяс вылын вöр производство кузя вопросъяс.

Уна комсомолецъяс вöрын серьёзнöя уджалöны политическöй уровень кыпöдöм вылын—изучайтöны ВКП(б)-лысь история выписывайтöны да лыддьöны газетъяс да журналъяс, нуöдöны агитационно-массовöй удж вöрлэдзысьяс пöвсын, торйöн ыджыд агитмассовöй удж нуöдісны СССР-са Верховнöй Сöветлöн Союзса Сöветö бöрйысьöмъяс дырйи, кöні уджалісны агитаторъясöн 316 комсомолец. Ставыс тайö кыпöдіс комсомоллысь роль вöр вöсна тышын.

Но такöд тшöтш Сыктыв да Летка районъясса комсомольскöй организацияяслöн вöрлэдзан план выполнитöм кузя уджын эмöсь существеннöй тырмытöмторъяс.

Главнöй тырмытöмторйöн являйтчö сійö, мый абу на этша ичöтлыда, организационнö слабöй, малоинициативнöй леснöй комсомольскöй организацияяс, кодъяс слаба отсалöны партийнöй организацияяслы план выполнитöмын, но ВЛКСМ райкомъясöс оз тревожит сэтшöм положениеыс.

Абу тырмымöн паськöдöма социалистическöй ордйысьöм да стахановскöй движение вöрын уджалысь комсомолецъяс да томйöз пöвсын, мый вöсна Сыктыв районын 263 комсомолец-вöрлэдзысьысь стахановецъясöн являйтчöны сöмын 67 морт, Летка районын 133-ысь—10 стахановец.

ВЛКСМ обкомлöн пленум пасйö, мый ВЛКСМ райкомъяс дзик тырмытöма веськöдлісны внимание комсомолецъясöс да томйöзöс вöрын расстановитан, удж котыртан, уджлысь бригаднöй метод внедритан вопросъяс вылö. Койгортса мехлесопунктын производство вылын 56 комсомолецысь уджалö сöмын 14 морт, социалистическöй ордйысьöмöн да уджлöн бригаднöй методöн абу шымыртöма.

Летка районын 133 комсомолецысь, кодъяс уджалöны вöрлэдзöм вылын, ордйысьöны 5 комсомолец, бригадаясö котыртöма 20 мортöс, мукöдъясыс уджалöны öткöн либö кыкöн. Мый вöсна уна комсомолец-вöрлэдзысьяс, возчикъяс, трактористъяс да мукöд оз выполняйтны лунся нормаяс. ВЛКСМ райкомъяс да леснöй первичнöй комсомольскöй организацияяс эз сетны колана отсöг комсомолецъяслы, кодъяс непосредственнö веськöдлöны вöрлэдзöмöн (леснöй мастеръяслы, десятникъяслы, бракеръяслы да мукöдлы), мый вöсна торъя участокъясын, кыдз Якуньёльскöй мехлесопунктса 4—7 километра участокын, кöні руководительясöн уджалöны комсомолецъяс, вöрлэдзöм кузя 1940 вося IV-öд кварталлысь план эз ло выполнитöма.

ВЛКСМ обкомлöн пленум торйöн тöдчöдö, мый леснöй комсомольскöй организацияясын неудовлетворительнöя сувтöдöма трудовöй дисциплина вöсна, СССР Верховнöй Сöветса Президиумлысь 1940 во июнь 26 лунся да июль 10 лунся Указъяс олöмö пöртöм вöсна тыш; лесопунктъясын, мехбазаясын да лесоучастокъясын пыр на имеитчöны прогулъяс да производство вылысь комсомолецъясöн да томйöзöн самовольнöя мунöмлöн случайяс.

Мехлесопунктъясын омöля используйтсьöны механизмъяс. Койгортса мехлесопунктын 30 тракторысь январь 1 лун кежлö уджалöны вывозка вылын 6 трактор, трелевка да маневрировка вылын—4, мукöд 20 тракторыс сулалöны, но комсомольскöй организация да ВЛКСМ Сыктывса райком эз веськöдлыны внимание, медым отсавны бырöдны тайö тырмытöмторъяссö.

ВЛКСМ обкомлöн пленум лыддьö дзик лэдзны позьтöмöн ВЛКСМ райкомъяслысь да первичнöй организацияяслысь рабочöйяслöн выль контингентса томйöз дінö отношение. Производственно-техническöй учеба на пöвсын ко-

(Помсö видзöд 4-öд листб).

ВЛКСМ Коми обком II пленумлӧн постановлениелӧн пом

тыртӧма слаба, воспитательнӧй удж оз нуӧдсьы, ордйысьӧм абу паськӧдӧма, нормальнӧй бытовӧй условиеяс налы абу быдлаын создайтӧма. Результатын терпитны позьтӧм улын удж производительность—лунын вӧчӧны 1—2 кубометр.

ВЛКСМ обкомлӧн пленум пасйӧ лесной комсомольскӧй организацияясын партийнӧй пропагандалысь неудовлетворительнӧй состояние. Сыктыв районса вӧрын уджалысь 263 комсомолецысь политучебаӧн шымыртӧма сӧмын 37 комсомолецӧс, Летка районын 133-ысь шымыртӧма 76-ӧс.

Зэв этша лесной организацияса секретарьяс, кодъяс уджалӧны непосредственнӧ производство вылын, Летка районын ВЛКСМ-лӧн 10 первичнӧй организацияясысь сӧмын 4 организацияын секретарьяс являйтчӧны производственникъясӧн, мукӧдъясын возглавляйтӧны контораса, столовӧйса работникъяс да с. в. кодъяс дзик абу йитчӧмаӧсь производствокӧд. Собраниеяс нуӧдсьӧны зэв шоча, комсомольскӧй делӧяс хранитчӧны кыдз сюрӧ, членскӧй взносъяс мынтыссьӧны оз регулярнӧя.

Ставыс тайӧ лоӧ сы вӧсна, мый ВЛКСМ Сыктыв да Летка райкомъясса секретарьяс Сенькина да Осипова ёртъяс лесной комсомольскӧй организацияскӧд йитчӧмаӧсь омӧля да оз тӧдны действительнӧй состояниесӧ.

ВЛКСМ Коми обкомлӧн пленум постановляйтӧ:

1. Мыйкӧмында бурмӧм вылӧ видзӧдтӧг, ВЛКСМ Сыктывса да Леткаса райкомъяслӧн вӧрлэдзӧм кузя удж кольӧ неудовлетворительнӧйӧн.

Обяжитны ВЛКСМ Сыктывса да Леткаса райкомъясӧс, лесной организацияса секретарьясӧс примитны пыржӧ мераяс вӧрлэдзӧм кузя уджын пасйӧм тырмытӧмторъяс бырӧдӧм кузя. Кыпӧдны комсомольскӧй организацияяслысь активность хозяйственнӧй деятельностьын, унджык петкӧдлыны инициатива леснӧй промышленностьлысь удж водзӧ бурмӧдан делӧын, активнӧя отсавны партийнӧй да сӧветскӧй организацияяслы 1941 вося I кварталлысь вӧрлэдзӧм кузя план срокысь водз тыртӧм вӧсна, партия XVIII-ӧд съездлысь да XVII Коми областнӧй партийнӧй конференциялысь решениеяс, кодъясӧс веськӧдӧма лесной промышленностьлысь бӧрӧ кольччӧм бырӧдӧм вылӧ да сійӧс водзӧ кыпӧдӧм вылӧ, водзӧ олӧмӧ пӧртӧм вӧсна, XVIII-ӧд партконференция честь кузя социалистическӧй ордйысьӧм паськыда котыртӧмын.

2. Обяжитны ВЛКСМ райкомъясӧс да леснӧй первичнӧй организацияясӧс правильнӧя расставитны комсомольскӧй вынъяс вӧрын, котыртны налысь удж, став основнӧй уджъяс вылын создайтны комсомольско-молодёжнӧй бригадаяс да звенояс, леснӧй промышленностьса медбур стахановецъяс опыт сертиналысь уджсӧ котыртӧмӧн.

3. Лыддьыны дзик терпиттӧмӧн, кор ӧткымын лесопунктъясын да лесоучастокъясын абу котыртӧма вӧрлэдзысь - комсомолецъяс да томйӧз пӧвсын, а сідзжӧ выль контингентса томйӧз пӧвсын, техническӧй учеба. Обяжитны райкомъясса да леснӧй комсомольскӧй организацияясса секретарьясӧс шымыртны техучебаӧн став вӧрлэдзысь-комсомолецъясӧс. Котыртны выль контингентса томйӧзлы производство вылын практическӧй велӧдчӧм, найӧ бригадаясӧ медся опытнӧй комсомолецъясӧс прикрепляйтӧмӧн. Нуӧдны систематическӧй техническӧй учеба том мастеръяс, бракеръяс да бригадиръяс пӧвсын.

4. Обяжитны ВЛКСМ райкомъясса да леснӧй первичнӧй организацияясса секретарьясӧс торъя серьёзнӧй внимание веськӧдны механизмъяс правильнӧя используйтӧм вылӧ.

Отсавны мехлесопунктъясса да мехбазаясса партийнӧй да хозяйственнӧй организацияяслы организуйтны тракторъяс, автомашинаяс да мукӧд механизмъяс, а сідзжӧ гужӧвӧй вын основнӧй уджъяс вылын—подвозка да вывозка вылын—полнӧя используйтом. Выделитны уджавны трактористъясӧн, шоферъясӧн медся бур комсомолецъяс - производственникъясӧс. Быд комсомолец должен лоны инициаторӧн горючӧй да смазочнӧй материалъяс экономитӧм вӧсна, техника дінӧ бережливӧй отношение вӧсна, вӧвъяс бӧрся заботливӧй уход котыртӧм вӧсна, уджлӧн социалистическӧй культура вӧсна, вылын трудовӧй дисциплина вӧсна, государственнӧй собственность дінӧ бережливость вӧсна тышын.

Колӧ, медым лесной комсомольскӧй организацияяс нуӧдісны тайӧ уджсӧ настойчивӧя да кропотливӧя, парадностьтӧг да шумихатӧг.

5. Обяжитны ВЛКСМ Печорскӧй окружкомӧс, горкомӧс да райкомъясӧс быдгырысь лесопунктын, лесоучастокын, сплавучастокын да запаньын котыртны крепыд комсомольскӧй организацияяс да решительнӧя бурмӧдны наӧн веськӧдлӧм; регулярнӧя проверяйтны налысь уджсӧ, сетны налы систематическӧй отсӧг уджын бригаднӧй да звеньевӧй метод котыртӧмын, социалистическӧй ордйысьӧм да стахановскӧй движение паськӧдӧмын, техническӧй учебаын, комсомольскӧй да государственнӧй трудовӧй дисциплина ёнмӧдӧмын, СССР-са Верховнӧй Сӧвет Президиумлысь июнь 26 лунся да июль 10 лунся Указъяс олӧмӧ пӧртӧмын. Пӧщадатӧг тышкасьны прогульщикъяскӧд, браколелъяскӧд да мукӧд дезорганизаторъяскӧд производство вылын.

6. Предложитны ВЛКСМ Коми обкомса пропаганда да агитация отделлы, ВЛКСМ окружкомса да райкомъясса секретарьяслы вужвыйӧн бурмӧдны лесной комсомолецъяс да томйӧз пӧвсын партийнӧй пропаганда удж. Систематическӧя контролируйтны ВКП(б)-лысь история самостоятельнӧя изучайтысьяслысь уджсӧ семинаръяс, консультацияяс, собеседованиеяс пыр. Бурмӧдны уджсӧ ВКП(б)-лысь история да политграмота изучайтӧм кузя кружокъяслысь теоретически подготовленнӧй пропагандистъясӧс выделяйтӧмӧн, слушательяслысь общеобразовательнӧй да политическӧй подготовка арталӧмӧн кружокъяс укомплектуйтӧмӧн.

Котыртны томйӧз пӧвсын систематическӧй газет лыддьӧмъяс, беседаяс, докладъяс, найӧс лесопунктлӧн, лесоучастоклӧн да бригадаяслӧн конкретнӧй могъяскӧд йитӧмӧн. Закрепитны агитационно-массовӧй удж, кодӧс шедӧдӧма СССР Верховнӧй Сӧветса Союз Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс кадӧ.

7. Обяжитны окружкомӧс, горкомӧс, райкомӧс да леснӧй комсомольскӧй организацияясса секретарьясӧс котыртны систематическӧй воспитательнӧй удж выль контингентса томйӧз пӧвсын. Бурмӧдны уджсӧ клубъяслысь, краснӧй уголокъяслысь. Обеспечитны найӧс газетъясӧн, журналъясӧн да культинвентарьӧн. Быд лесоучастокын, лесопунктын, запаньын да сплавучастокын котыртны военно-физкультурнӧй, интернациональнӧй да антирелигиознӧй удж, котыртны ВС, ГТО, ПВХО кружокъяс, МОПР да СВБ ячейкаяс; паськӧдны деятельнӧй лӧсьӧдчӧм РККА-лӧн XXIII годовщина нима лыжнӧй кросс кежлӧ, котыртны оборонной значокъяс вылӧ нормаяс массовӧя сдайтӧм. Котыртны вӧрлэдзысьяс пӧвсын неграмотнӧйясӧс да малограмотнӧйясӧс велӧдӧм.

* * *

ВЛКСМ обкомлӧн пленум чуксалӧ лесной промышленностьын уджалысь став комсомолецъясӧс да несоюзнӧй томйӧзӧс включитчыны XVIII партконференция нима социалистическӧй ордйысьӧмӧ, кыпӧдны удж производительность, сетны выль производственнӧй пӧдаркияс рӧдина-мамлы.

Унджык вӧр, ёртъяс, комсомолец-лесникъяс, миян странаса шахтаяслы, заводъяслы, колхозъяслы да новостройкаяслы!

СНИМОК ВЫЛЫН: Социалистическӧй видзму овмӧсса республиканскӧй совещание вывса делегатка Т. С. Чисталева ёрт (МТФ-са заведующӧй, Помӧсдін сикт).

Воссис видзму овмӧсса передовикъяслӧн республиканскӧй совещание

Тӧрыт 6 час рытын, Сыктывкарса Народнӧй творчество керкаын, воссис социалистическӧй видзму овмӧсса передовикъяслӧн республиканскӧй совещание.

Совещание восьтігӧн Коми АССР Совнаркомса председательӧс вежысь К. С. Щебенев ёрт висьталӧ, кутшӧм успехъяс шедӧдісны социалистическӧй видзму овмӧсын Коми АССР-са колхозъяс да совхозъяс коммунистическӧй партия да сӧветскӧй правительство веськӧдлӧм улын, Сталин ёрт веськӧдлӧм улын.

— Коми АССР-са видзму овмӧсын успехъяс абу ичӧтӧсь, — висьталӧ Щебенев ёрт. — Кировскӧй областькӧд ордйысьӧм, колхозникъяслӧн да колхозницаяслӧн честнӧй удж обеспечитісны колхознӧй муяслӧн урожайностьлысь воысь воӧ кыптӧм. Уна дас колхозъяс получитісны зерновӧйяслысь стопудовӧй урожайяс. Водзӧ развивайтчӧ да паськалӧ колхозъясын общественнӧй животноводство, кыптӧ сылӧн продуктивность. Колхознӧй сиктын быдмисны замечательнӧй кадръяс — стахановецъяс, передовикъяс, новаторъяс.

Миян мог — шедӧдны 1941 воын зерновӧйяслысь шӧркодь урожай 15 центнерӧн быд гектар вылысь став колхозъясын, водзӧ паськӧдны социалистическӧй животноводство, кыпӧдны сылысь продуктивность. Колӧ, медым быд мӧс лысьтіс 1000 литрысь не этшаджык йӧв.

Вступительнӧй речь помасьӧм бӧрын совещание бӧрйӧ президиум 37 морт составын. На лыдын — ВКП(б) обкомса секретарьяс А. Г. Тараненко, Н. П. Важнов, В. С. Волгин ёртъяс, Коми АССР Совнаркомса председатель С. Д. Турышев ёрт, орденоноснӧй «Путь Ленина» да «Вӧр френт» колхозъясса председательяс Н. В. Ануфриев да Ф. С. Уляшев ёрт[illegible] Паджга МТС-са директор А. В. Забоев ёрт, Абъ[illegible] МТС-са знатнӧй комбайнер Г. К. Попов ёрт да мукӧдъяс.

Бурнӧй, дыр лӧнявтӧм аплодисментъяс улын бӧрйысьӧ почетнӧй президиум ВКП(б) ЦК Политбюроса членъяс да кандидатъяс составын Сталин ёрт юрнуӧдӧм улын.

Сёрнитанторъяс да уджлысь пӧрадок примитӧм бӧрын «1940 сельскохозяйственнӧй волӧн итогъяс да 1941 во вылӧ могъяс йылысь» докладӧн выступитіс Коми АССР Совнаркомса председатель С. Д. Турышев ёрт.

СТАВӦН ЛЫЖНӦЙ ДОРОЖКА ВЫЛӦ!

Январь 26 лунӧ лоӧ ГТО комплекс вылӧ лыжи кузя нормаяс массовӧя сдайтӧм.

Комсомолецъяс, томйӧз, ставӧн лыжнӧй дорожка вылӧ!

ВЛКСМ горком.

Отв. редактор С. А. ПОПОВ.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комната № 3—6, редакция газеты «Коми комсомолец», Телефон: 5—01.

Ц829. Типография НКМП Коми АССР г. Сыктывкар.